

36.
RIDEF
2026
POLSKA

AKTUALNOŚCI • NOUVELLES • NEWS • NOTICIAS

RIDEF 2026

Rencontre Internationale des Éducateurs Freinet

WITAMY W GNIEWINIE!

NASZ PIERWSZY DZIEŃ!

Ta gazeta została wykonana podczas warsztatów przez:
Gosia, Pierre, Gina, Arnout, Marguerite,
Giancarlo, Aurélia, Kamila, Angelika

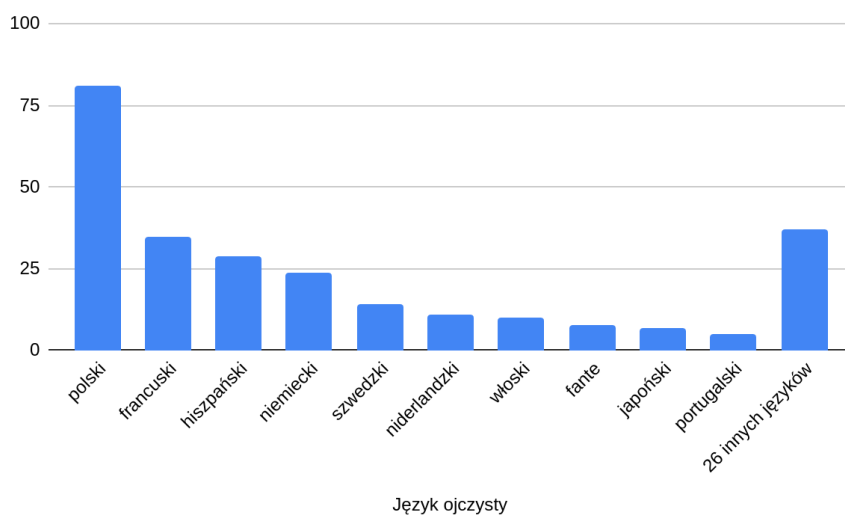

Języki tego RIDEF

RIDEF gromadzi ludzi z całego świata. Są wśród nich ludzie z **25 różnych krajów!** België, Benin, Brasil, България, Burkina Faso, Cameroon, Chile, Côte d'Ivoire, Deutschland, Ελλάδα, España, France, Ghana, Italia, 대한민국, México, Nederland, 日本, Österreich, Polska, Schweiz, Senegal, Sverige, Togo, Uruguay.

Znajduje to odzwierciedlenie w **językach** uczestnika – w sumie **36**: Akan, Baoulé, Bété, български, език, català, Deutsch, ελληνικά, English, español, Eton, Ewe, Ewodo, Fante, français, Gomala, Gouin, 日本語, 한국어, italiano, Kabyè, Fon, Malinké, Mina, Mooré, Mvae, Nederlands, 國語, polski, português, Pulaar, românește, Sénoufo, suomi, svenska, Twi, Wolof.

Niestety, niektórym z tych osób ostatecznie nie udało się dołączyć z powodu problemów z wizą. Przeczytaj o tym jutro.

Arnout

Przemówienie otwierające Starosty Wejherowski

Szanowni Państwo,
Dostojni Goście

Serdecznie witam Państwa w Powiecie Wejherowskim, w Gniewinie – miejscu, które przez najbliższe dni stanie się światową stolicą dialogu o edukacji, współpracy i odpowiedzialności za przyszłość kolejnych pokoleń.

To dla nas wielki zaszczyt, że właśnie tutaj, na Kaszubach, odbywa się Międzynarodowy Kongres RIDEF 2026. Od blisko sześćdziesięciu lat wydarzenie to gromadzi nauczycieli, pedagogów, badaczy oraz wszystkich, którym bliska jest idea szkoły otwartej, twórczej i odpowiadającej na wyzwania współczesnego świata.

Hasło tegorocznego Kongresu – „Solidarność, Wolność, Demokracja” – wybrzmiewa dziś szczególnie mocno. To nie tylko słowa zapisane w historii Polski, Europy i świata, lecz przede wszystkim wartości, które każdego dnia budują relacje między ludźmi, wzmacniają wspólnoty i stanowią fundament odpowiedzialnej edukacji. To właśnie szkoła jest miejscem, w którym nabierają one realnego znaczenia.

Jako samorząd doskonale rozumiemy, że inwestowanie w edukację oznacza inwestowanie w przyszłość. Możemy budować nowoczesne szkoły, wyposażać pracownie i rozwijać infrastrukturę, jednak największym kapitałem każdej placówki pozostają ludzie – nauczyciele, wychowawcy, dyrektorzy oraz wszyscy, którzy każdego dnia z pasją pracują z uczniami, inspirując ich do odkrywania własnych możliwości.

Przed Państwem dni pełne rozmów, wymiany doświadczeń oraz inspirujących dyskusji. Jestem przekonany, że spotkania podczas tego wydarzenia zaowocują nowymi pomysłami, międzynarodowymi partnerstwami oraz trwałymi przyjaźniami i projektami, które będą służyć dzieciom i młodzieży na całym świecie.

Mam również nadzieję, że pobyt w naszym regionie pozwoli Państwu odkryć piękno Kaszub – ich bogatą historię, kulturę oraz wyjątkowe dziedzictwo. Właśnie tutaj, w Powiecie Wejherowskim, mogą Państwo doświadczyć tego wyjątkowego połączenia tradycji

i nowoczesności, w którym otwartość na świat idzie w parze z szacunkiem dla własnych korzeni.

Niech ten Kongres będzie potwierdzeniem, że niezależnie od kraju, z którego pochodzimy,

i języka, którym mówimy, możemy wspólnie działać na rzecz edukacji, bo od jej jakości zależy przyszłość naszych społeczeństw.

Życzę Państwu owocnych dyskusji, cennych doświadczeń, wielu nowych przyjaźni oraz pięknych wspomnień z Powiatu Wejherowskiego.

Starosta Wejherowski
Marcin Kaczmarek

Przemówienie otwierające Wójta Gminy Gniewino

Gniewino, dnia 31.07.2026 r.

Szanowni Państwo, drodzy Nauczyciele i Wychowawcy,
czcigodni Goście Międzynarodowego Kongresu Nauczycieli RIDEF 2026!

W imieniu Samorządu gminnego, własnym oraz mieszkańców z przyjemnością witam Państwa w Gminie Gniewino, położonej w sercu Kaszub Północnych, na Pomorzu. Witam Was w regionie, dla którego hasła tegorocznego Kongresu „Solidarność - Wolność -Demokracja”, zawsze niosły w sobie ładunek niezwykłych wartości, w których centrum zawsze pozostaje człowiek.

Równocześnie - witam Państwa w wiejskim Samorządzie od lat odznaczającym się na tle całego regionu otwartością na nowoczesność i rozwój. Dziś z dumą patrzymy na rozpoczynający się Kongres RIDEF, jako na kolejne wydarzenie, dzięki któremu Gmina Gniewino otwiera się na świat i nowe kierunki.

Co ważne, stoję przed Państwem nie tylko jako Wójt Gminy Gniewino, ale również jako pedagog i wychowawca, nauczycielka i arteterapeutka. Powołanie nauczycielskie przez lata mojej pracy zrealizowałam z sercem, poznając wszystkie kolory pracy pedagogicznej, także jako dyrektor, i zmagając się z różnymi wyzwaniami współczesnej szkoły. Dlatego tym bardziej cieszę się ogromnie, mogąc powitać bracia nauczycielską w imieniu społeczności mojej Gminy.

*„Pozwólmy dzieciom doświadczać po omacku,
wydłużać swoje korzenie, eksperymentować
i drążyć, dowiadywać się i porównywać, (...)
pozwólcie mu wyruszyć w podróż odkrywcze
- czasem trudne - ale pozwalające znaleźć
taki pokarm, jaki będzie dla niego pożyteczny”*

Tak postulował patron Kongresu, twórca nowoczesnego systemu pedagogicznego Célestin Freinet, który na początku swej drogi siedł pod prąd, nieustający w obronie swojej wolności w głoszeniu swoich pedagogicznych prawd i odkryć. Bardzo podobnie o pracy pedagogów i o dziecku jako czynnym podmiocie mówił polski ojciec pedagogiki Janusz Korczak, którego często powracająca do nas maksyma brzmi „*Dzieci rodzą się ze skrzydłami. Nauczyciele pomagają im je rozwinąć*”. Janusz Korczak dał też piękne świadectwo człowieczeństwa i wierności dzieciom – w 1942 roku towarzyszył swoim sierotom w drodze do niemieckiego obozu zagłady w Treblince oraz do komory gazowej. Wspominając II wojnę światową i los dzieci proszę o chwilę refleksji i akt hołdu dla około sześciu tysięcy małych żołnierzy w wieku 9 – 17 lat i około trzech tysięcy osiemnastolatków, którzy walczyli w Powstaniu Warszawskim. Żaden kraj na świecie podczas II wojny nie stracił w patriotycznym powstańczym zrywie tyle dzieci i młodzieży, ile naród polski. Dlaczego o tym mówię? Dlatego, że jutro 1 sierpnia o godzinie 17.00 będziemy upamiętniać godzinę W – 82. rocznicę wybuchu Powstania Warszawskiego. Dlatego, że ma to ścisły związek z edukacją i wychowaniem.

Moralną drogą uczenia się wcale nie jest przyswajanie przez wykład i pokaz, ale „doświadczenia poszukujące i swobodna ekspresja.” Naturalna

ciekawość dziecka to najlepsza motywacja, a najlepsze efekty nauczania osiąga się wtedy, gdy nauka płynie z działania, a nie ex cathedra.

Każdy z nas tu obecnych w głębi serca czuje, że edukacja i oświata powinny również nie ustawać w rozwoju, iść za tymi zmianami, aby dotrzymać im kroku. Za zmianami technologicznymi, społecznymi, socjologicznymi, czyli stylu życia, świata wartości i priorytetów. Jesteśmy w tym zmieniającym się świecie XXI wieku to winni pokoleniom dzieci - młodych obywateli, którzy rozpoczynają co roku naukę w naszych szkołach, oczekując od nas – nauczycieli, wychowawców - „oświecenia” ścieżek ich życiowej drogi i wsparcia w „rozwijaniu skrzydeł”.

Rozpoczynające się dzisiaj wydarzenie – Międzynarodowy Kongres RIDEF 2026 jest częścią procesu ewoluowania nowoczesnej edukacji opartej na kompetencjach zrozumienia, empatii i odpowiedzialności. Jest również ogromną szansą. Szansą dla edukatorów - na tak ważną w pracy zawodowej wymianę doświadczeń i wiedzy. Szansą dla przedstawicieli różnych krajów i kultur – na wzajemne poznanie i wspólne poszukiwanie odpowiedzi na globalne problemy pracy pedagogicznej. Szansą dla wszystkich na udział w dialogu o tym, jak budować wspólnotę opartą na wartościach solidarności, wolności i demokracji oraz jak pielęgnować je w codziennym życiu i praktyce edukacyjnej.

Szanowni Państwo, drodzy Przyjaciele,

Życzę wszystkim uczestnikom Kongresu owocnej pracy i udanych spotkań na Ziemi Gniewińskiej, a organizatorom Kongresu dziękuję za wybór Gniewina. Życzę nawiązania więzi ponadkulturowych oraz dialogu, który buduje mosty zamiast murów. Życzę wszystkim, aby zrodzone z otwartości serca wartości poprowadziły na całym świecie do budowania systemów edukacji w oparciu o wartości „Solidarności, Wolności i Demokracji”.

Dr Wioletta Majer-Szreder
Wójt Gminy Gniewino

1 sierpnia – dzień pamięci dla Polski

W tę sobotę, 1 sierpnia, o godzinie 17.00 nie usłyszeliśmy syren. Tymczasem w całej Polsce rozbrzmiewają one właśnie o tej porze, a mieszkańcy zatrzymują się na minutę ciszy, aby oddać hołd uczestnikom Powstania Warszawskiego. Powstańcy wystąpili przeciwko niemieckiemu okupantowi, chcąc jednocześnie pokazać Armii Czerwonej, że naród polski pragnie pozostać wolny. Niestety, ich odwaga nie spotkała się z wystarczającym wsparciem aliantów zachodnich, a ze strony Związku Radzieckiego nie otrzymała go wcale. W rezultacie, w ciągu ponad dwóch miesięcy walk, strona polska poniosła ogromne straty.

1 sierpnia przypomina o bezwzględnej potrzebie wolności oraz o tym, jak bardzo zabrakło solidarności w chwili, gdy była ona narodowi najbardziej potrzebna.

Dla naszego kongresu są to wartości i zasady o fundamentalnym znaczeniu.

- Aurelia Stedransky

Podtrzymywać żar

Wczoraj wieczorem wydarzyło się coś prostego. Na stole pojawiły się potrawy. Krzyżowały się języki. Ręce podawały, tłumaczyły, wskazywały drogę, przyjmowały. Śmiech krążył między osobami, które czasem jeszcze się nie znały. Nic spektakularnego. A jednak być może już wtedy pojawiło się to, co najważniejsze w tej RIDEF: solidarność nie jako hasło programu, lecz jako wspólny stół.

Właśnie wtedy wrócił do mnie obraz żaru. Żar nie jest wielkim płomieniem, który oślepia. Jest bardziej dyskretny, bardziej kruchy. Prosi, by podejść bliżej, osłonić go przed wiatrem, delikatnie na niego dmuchnąć. Przekazuje się go z rąk do rąk, z klasy do klasy, z kraju do kraju. Wczoraj wieczorem, przy tym stole, nie dzieliliśmy się tylko jedzeniem: rozpoznaliśmy, że każda i każdy z nas, na swój sposób, niesie część tego ognia.

Przyjechaliśmy do Gniewina z naszymi językami, historiami, zmęczeniem, a czasem także z gniewem. Przyjechaliśmy również ze wspólnym uporem: nie rezygnować ze szkoły ludzkiej. Szkoły, w której dziecko może mówić, badać, pisać, współpracować, decydować i dorastać bez upokorzenia. Szkoły, w której swobodny tekst, gazetka, korespondencja, badanie, eksperymentalne poszukiwanie metodą prób i błędów oraz rada spółdzielcza nie są muzealnymi pamiątkami, lecz żywymi gestami, podejmowanymi, przekształcanymi i wymyślanymi na nowo.

Nie sądzę, że jesteśmy tutaj po to, by jeszcze raz wyjaśniać, czym jest pedagogika Freineta. Znamy ją z naszych klas, z kruchych sukcesów, porażek i ponownych prób. Wiemy, że wolności nie wystarczy ogłosić: trzeba ją zorganizować. Wiemy, że współpraca nie zawsze jest wygodna. Wiemy, że rada może być powolna, że gazetka wymaga czasu, że dziecko nie zabiera głosu dlatego, że mu się to nakazuje, lecz dlatego, że środowisko stopniowo pozwala mu się odważyć.

W świecie, który klasyfikuje, kontroluje, mierzy i oddziela, ten żar czasem przygasa. Przygasa, gdy szkoła myli autonomię z przystosowaniem, ocenianie z selekcją, skuteczność z posłuszeństwem. Przygasa także wtedy, gdy koleżanki i koledzy nie mogą do nas dołączyć, zwłaszcza z powodu odmowy wiz. Ich nieobecność nie jest szczegółem administracyjnym. Przypomina nam, że solidarność musi także nazywać granice, które uniemożliwiają spotkania i hierarchizują ludzkie życia.

Ale żar nie gaśnie. Trwa w skromnych gestach: przygotowanym stole, wyszeptanym tłumaczeniu, dziecku czytającym swój tekst, grupie szukającej sprawiedliwej decyzji, gazecie, która krąży, korespondencji otwierającej świat, nauczycielce lub nauczycielu, którzy trwają mimo zmęczenia. Trwa, bo nie jesteśmy sami.

Niech więc ta RIDEF pomoże nam odzyskać oddech. Niech uczyni nas bardziej świadomymi, solidarnymi i odważnymi. A kiedy wrócimy do naszych klas, zachowajmy tę prostą pewność: podtrzymać żar to nie znaczy przechowywać dziedzictwo za szkłem. To znaczy wspólnie troszczyć się o szkołę na miarę dziecka i świat na miarę człowieka.

Z przyjaźnią,
Pierre, Belgia, Éducation Populaire.

Dwa naprawdę zaskakujące instrumenty!

Podczas inauguracji festiwalu Ridef kaszubski zespół taneczny umilił nam czas po pełnych pomysłów przemówieniach, ale przygotował dla nas również niespodziankę: możliwość poznania dwóch instrumentów, które nie istnieją nigdzie indziej!

„Burezybas” to beczka zamknięta drewnianą membraną, przez którą przechodzi ogon konia (mamy nadzieję, że zwierzę nie zostało poświęcone w imię muzyki!). Wydaje bardzo donośne drgania, gdy grzywa jest zmoczona i szarpana gwałtownymi ruchami.

„Skrzypce diabła” to długi trzonek, którym uderza się o ziemię, wyposażony w kilka elementów dźwiękowych, w tym talerz, w który uderza się w kontrrytm. Dźwięk jest naprawdę porywający i sprawia, że chce się tupać nogami oraz nauczyć się chęszubskich pieśni i tańców!

Bardzo dziękujemy za te prezentacje! Z przyjemnością poznajemy tę kulturę!

- Aurelia Stedransky

ZAPROSZENIE NA KRÓTKIE WARSZTATY „EDUKACJA POKOJU”

ORGANIZOWANE PRZEZ KOMISJĘ 14

Zapraszamy do udziału w warsztatach, które odbędą się w dwóch sesjach: warsztatach pełnych aktywności i niespodzianek.

Postaramy się przeplatać zajęcia praktyczne grami, piosenkami i tańcami, ponieważ temat pokoju angażuje całą osobę.

Zaczniemy od prezentacji działań opracowanych przez Komisję 14 w ciągu dwóch lat między spotkaniami RIDEF, udokumentowanych: propozycjami „Zróbmy pokój w...”, międzynarodowym webinarium w 2024 roku, listami napisanymi w związku z sytuacją w Palestynie i na Ukrainie, a także w innych krajach, zwłaszcza w Afryce (np. w Nigrze), oraz wydaniem Multilette w marcu.

My, dorośli, spróbujemy również swoich sił w pisaniu zbiorowym – tak jak prosimy o to dzieci – aby zachęcić osoby sprawujące władzę do refleksji i poszanowania praw narodów i dzieci na całym świecie. Poprzez zabawę doświadczymy również słuchania, emocji, bólu, cierpienia i wzajemnego wsparcia.

Zastanowimy się nad głównymi kierunkami edukacji pokojowej:

Edukacja o pokoju: Informacje, badania, dossier itp.

Edukacja w pokoju: Demokratyczna i oparta na współpracy organizacja klasy i szkoły.

Edukacja dla pokoju: Projekty i pozytywne działania uczące uczestnictwa.

Złożymy propozycje dotyczące prac Komisji i wszystkich naszych Ruchów Zgromadzeniu Ogólnemu FIMEM.

Do zobaczenia!

1 sierpnia - Warsztaty Krótkie

Amazing Hat Collage – warsztaty Alicji Żółtko przygoda z upsidingiem czyli nadawaniem rzeczom drugiego życia. To działanie artystyczne związane także z ochroną środowiska.

Malowanie na jedwabiu – tworzenie własnych niepowtarzalnych kompozycji, które rozwijają kreatywność, cierpliwość oraz zdolności manualne.

CHCESZ WZIĄĆ UDZIAŁ W TWORZENIU BIULETYNU?

Jeśli jest to zachęta na ostatniej stronie gazetki, najbardziej naturalnie brzmi:

Wyślij e-mail: gazeta@freinet.pl

Limit 1 strona, wliczając w to jedno lub dwa zdjęcia.